

**Savarankiško gyvenimo namų „Savi namai“
gyventojų
vidaus tvarkos taisyklės**

Šis tekstas yra parašytas lengvai suprantama kalba.

I. Kas yra vidaus tvarkos taisyklės?

1. Vidaus tvarkos taisyklės paaiškina, kaip reikia elgtis „Savuose namuose“.

Vidaus tvarkos taisyklės paaiškina:

- kokios gyventojų gyvenimo sąlygos,
- ką gyventojas gali, privalo ir negali daryti,
- kaip gyventojui galima laikinai išvykti.

2. Vidaus tvarkos taisyklės remiasi Lietuvos įstatymais.

Įstatymai yra taisyklės, kaip reikia elgtis arba ko negalima daryti Lietuvoje.

Vidaus tvarkos taisyklės taip pat remiasi

Valakampių socialinių paslaugų namų vidaus dokumentais.

Valakampių socialinių paslaugų namai yra vieta, kur gyvena žmonės turintys negalia.

3. Taisyklių tikslas yra, kad žmonės gyventų gerai:

- kad gyventojai galėtų gyventi savarankiškai,
- kad gyventojams būtų jauku, saugu ir patogu gyventi.
- kiekvienas gyventojas gautų jam reikalingą pagalbą.
- kad būtų gerbiama kiekvieno gyventojo laisvė, **privatumas** ir pasirinkimas.

Privatumas tai kai tavo asmeninius dalykus

žinai tik tu ir tie, kam pats leidi.

Pavyzdžiui, tavo amžių.

4. Vidaus tvarkos **taisyklės veikia tik tada, kai jų laikosi visi:**

- kai gyventojai pasitiki darbuotojais,
- kai visi elgiasi pagarbiai vieni su kitais,
- kai darbuotojai dirba **sąžiningai**.

Būti sąžiningu žmogumi reiškia:

- visada sakyti tiesą,
- elgtis teisingai.

II. Ką reikia daryti, kad galėtumėte apsigyventi „Savuose namuose“?

5. Jei žmogus nori apsigyventi „Savuose namuose“, žmogus turi turėti dokumentą, kuris vadinasi **siuntimas**.

Siuntimą duoda Vilniaus miesto savivaldybė.

Savivaldybė yra miesto valdžia.

6. „Savuose namuose“ viename bute gyvena: vienas arba du gyventojai.

Darbuotojai gali perkelti gyventoją iš vieno buto į kitą.

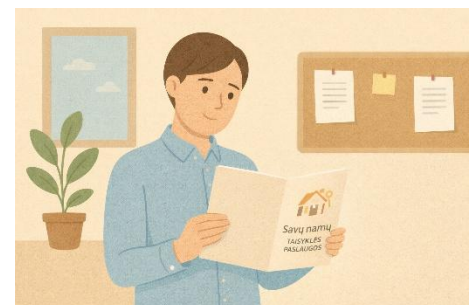
7. Jei žmogus nusprendžia gyventi

„Savuose namuose“ turėsi pasirašyti sutartį.

Sutartis yra dokumentas, kuriame parašytas susitarimas.

8. Naujas gyventojas susipažįsta su „Savų namų“ taisyklėmis ir paslaugomis.

9. Visuose butuose yra:

- lova,
- kėdė,
- stalas,
- spinta.

Gyventojas gali atsivežti savo daiktus ir baldus.

10. Butų duris reikia užrakinti.

Vieną durų raktą turi gyventojas,
kitą durų raktą turi darbuotojai.

11. Darbuotojai turi pasibelsti,
prieš įeinant į gyventojų kambarį.

12. Gyventojai iš savo pinigų turi nusipirkti:

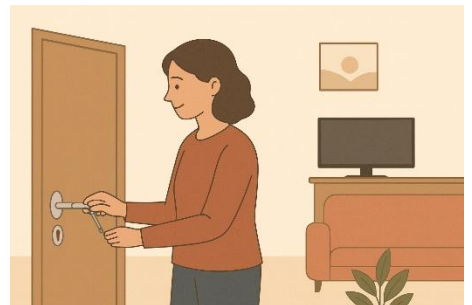
- maisto,
- drabužių,
- namų tvarkymui skirtas prekes.
Pavyzdžiui, indų ploviklį.
- kiekvieną dieną namuose naudojimo daiktus.
Pavyzdžiui, plaukų šukas.
- vaistus ir kitus daiktus, reikalingus gyventojui.

13. Gyventojai patys nusprendžia,
ką veiks kiekvieną dieną.
Nuo 22 valandos iki 7 valandos yra naktis.
Tuo metu dauguma žmonių miega.
Todėl šiomis valandomis reikia būti tyliai.

14. Gyventojas yra atsakingas už daiktus,
kurie yra bute.
Todėl patariame rakinti buto duris,
kai išeinate iš namų.

15. Gyventojas gali laikyti pinigus ir svarbius
dokumentus seife.
Seifas yra metalinė dėžė.
Seife žmonės laiko pinigus ar brangius daiktus.
Žmonės seifą užrakina.
Todėl atidaryti seifą gali tik žmogus,
kuris turi raktą.
Seifas yra socialinio darbuotojo kabinete.

16. Gyventojai gali naudotis „Savų namų“

bendromis patalpomis:

- dienos centre „Versmė“ dalyvauti užsiėmimuose,
- laisvalaikio erdvėje žaisti žaidimus ir naudotis internetu.
- poilsio erdvėje:
 - žiūrėti televizorių,
 - skaityti,
 - bendrauti.

17. Gyventojai gali priimti svečius.

Jei gyvenate dviese ir norite pakviesti svečią, turite atsiklausti kambarioko, ar jis sutinka.

18. Gyventojas gali laikinai išvykti iš namų – iki 3 mėnesių per metus.

Tačiau ligoninėje praleistas laikas neskaičiuojamas.

Gyventojas turi pasakyti darbuotojams, jeigu planuoja nakvoti ne „Savuose namuose“.

19. „Savuose namuose“ veikia taryba.

Taryba yra gyventojų ir darbuotojų grupė, kurie:s

- aptaria problemas,
 - padeda spręsti ginčus,
 - teikia pasiūlymus,
- kaip pagerinti gyventojų gyvenimą namuose.

20. „Savose namuose“ yra kambarys, kuriame yra rūbų skalbimo ir džiovinimo mašinos. Šioje patalpoje galima skalbti rūbus:

- patiems gyventojams,
- arba su darbuotojo pagalba.

21. Gyventojas gali turėti naminį gyvūną.

Tačiau prieš įsigyjant gyvūną, gyventojas turi pasikalbėti su darbuotoju.

Tada darbuotojas turi įvertinti, ar gyventojas galės pasirūpinti naminiu gyvūnu.

Tada darbuotojas turi pasakyti gyventojui, ar galima turėti naminį gyvūną, ar negalima.

Tada gyventojas iš savo pinigų turi savo naminį gyvūną:

- prižiūrėti,
- pirkti gyvūnui maistą,
- vežti pas gyvūnų gydytoją.

22. Kiekvieną mėnesį vyksta gyventojų susirinkimai. Susirinkimų metu gyventojai su darbuotojais kalba apie svarbius klausimus. Susirinkimų metu kalbama apie problemas. Susirinkimų metu kalbama apie pasiūlymus.

23. „Savų namų“ bendras patalpas prižiūri gyventojai. Gyventojai bendras patalpas turi tvarkyti pagal sudarytą tvarkymosi **grafiką**.

Grafikas yra kalendorius. Kalendoriuje yra parašyta, kurią dieną kas nors vyksta. Pavyzdžiui, kurią dieną reikia valyti virtuvę.

Gyventojai turi tvarkyti bendras patalpas:

- plauna grindis,
- valo dulkes,
- išneša šiukšles,
- atlieka kitus tvarkymosi darbus.

III. Gyventojų teisės ir pareigos

24. Gyventojai gali:

- Gyventojai gali gyventi taip, kaip nori, jei tai leidžia taisyklės.
Pavyzdžiui, bendrauti su tais žmonėmis, kurie jam patinka.

- Gyventojai gali patys turėti savo pinigus ir jais naudotis.
- Jei reikia pagalbos, darbuotojas gali padėti su pinigais.

Kad darbuotojas padėtų su pinigais, gyventojas turi paprašyti ir parašyti prašymą. Prašymas yra dokumentas. Dokumente reikia parašyti, ko prašote. Tada dokumentą reikia pasirašyti.

- Gyventojai gali sužinoti, kokius dokumentus apie juos kaupia „Savi namai”. Dokumentai yra svarbi informaciją apie gyventoją. Dokumentai yra saugomi darbuotojų kabinete.

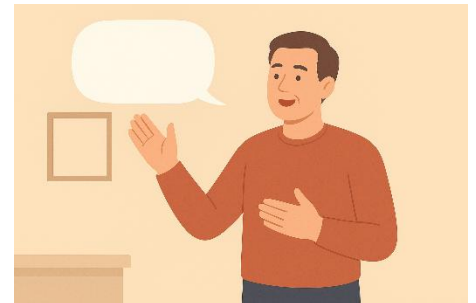
- Gyventojai gali tartis su darbuotojais, kokią pagalbą gyventojas gaus.
- Gyventojai gali patys nuspręsti, kaip ir su kuo leisti laisvą laiką.
- Gyventojai gali dalyvauti renginiuose ar veiklose kurias organizuoja „Savi namai“.

- Gyventojai gali pasirinkti religiją, jei to nori. Religija yra tada, Kai žmogus tiki Dievu ir jam meldžiasi.

- Gyventojai gali laisvai sakyti savo nuomonę, pasiūlymus. Gyventojai gali pasakyti, jei jiems kažkas nepatinka.

- Gyventojai gali būti „Savi namai“ tarybos nariais. Tarybos nariai sprendžia svarbius klausimus, Kurie yra susiję su gyvenimu „Savuose namuose“. Jei norite tapti tarybos nariu, pasakykite savo socialiniam darbuotojui.

- Gyventojai gali gauti pagalbą iš visų įstaigos „Savi namai“ darbuotojų.

25. Ką gyventojai privalo daryti?

- Gyventojai privalo rūpintis savo kambariu.
- Gyventojai privalo saugoti viską, kas yra kambaryje.
- Gyventojai privalo valyti ir tvarkyti savo kambarį. Kambarys turi būti švarus.

- Gyventojai privalo valyti ir tvarkyti „Savų namų“ bendras patalpas. „Savų namų“ bendro naudojimo patalpos turi būti švarios.

- Gyventojai privalo įvairias šiukšles mesti į skirtingas šiukšlių dėžes.

Šiukšlės būna iš:

- stiklo,
- popieriaus,
- plastiko,
- ar kitų medžiagų.

- Gyventojai negali kambaryje turėti pavojingų daiktų.
Pavojingi daiktai yra daiktai, kurie gali užsidegti, sprogti, būti nuodingi arba smirdėti.

- Kai reikia taisyti buto daiktus, gyventojas privalo sumokėti su savo pinigais. Pavyzdžiui, sumokėti už kriauklės taisymą.

- Jei gyventojas sugadinto „Savų namų“ daiktus ar patalpas, už jų taisymą turi sumokėti pats gyventojas.

- Gyventojai privalo mokėti laiku už | sunaudotą elektrą, vandenį ir kitas paslaugas.

26. Ko gyventojai negali daryti?

Gyventojai negali:

- Gyventojai negali patys keisti baldų vietas.
- Gyventojai negali patys nešti daiktų į kitą butą.
Pirmiausia gyventojai turi paklausti darbuotojų, ar gali keisti baldų vietą.

- Gyventojai negali įsirengti bute darbo vietą.
- Gyventojai pirmiausia turi paklausti darbuotojų, ar gali įsirengti bute darbo vietą.

- Gyventojai negali triukšmauti kambariuose ir bendrose patalpose.

- Gyventojai negali „Savuose namuose“ gerti alkoholinių gėrimų.

- Gyventojai negali imti kito gyventojų maisto be leidimo.

- Gyventojai negali rūkyti pastato viduje esančiose patalpose.
- Rūkyti gyventojai gali lauke, tam skirtose vietose.

- Gyventojai negali eiti į kito žmogaus butą, be kvietimo.

- Gyventojai negali mušti ar kitaip skriausti kito žmogaus.
- Gyventojai negali keikti ar įžeidinėti kitų gyventojų ir darbuotojų.

- Gyventojai negali laikyti vaistų savo bute, jei darbuotojai sako, kad tai pavojinga.

27. Gyventojui, kuris pažeidžia šias taisykles surašomas dokumentas.

Šis dokumentas vadinamas pažeidimo aktas.

Darbuotojai pažeidimo lapą parodys gyventojui, kuris taisykles pažeidė.

Gyventojas turės perskaityti ir pasirašyti ant dokumento.

IV. Kaip galima parašyti arba pasakyti pasiūlymus, pageidavimus arba skundus?

28. Gyventojas gali pasakyti, kas jam rūpi.

Pavyzdžiui:

- kas rūpi jam pačiam,
- kas rūpi bendruomenei, pavyzdžiui, kambariokams.

Pasisakyti galima:

- žodžiu.

Tai reiškia, kad gyventojas gali pasikalbėti su darbuotojais.

- raštu.

Tai reiškia, kad gyventojas gali ant lapo parašyti tai, ko norėtų ar kas jam nepatinka.

Ant lapo taip pat galima parašyti savo vardą ir pavardę.

- anonimiškai.

Anonimiškai reiškia, kad nereikia sakyti, kad raštelį parašėte Jūs.

Tada niekas nežinos, kas parašė raštelį.

Raštelį galima įmesti į dėžutę ant kurios užrašyta: „Pasiūlymai, pageidavimai ir skundai“.

29. Visus parašytus pasiūlymus ir skundus darbuotojai užrašo specialiaame žurnale. Jei gyventojas parašė savo vardą ir pavardę, darbuotojas gyventojui atsakys raštu per 28 dienas

30. Jei gyventojas nori kažką pasiūlyti ar pasakyti, kas yra negerai, gali parašyti į kitas įstaigas, pavyzdžiui:

- Į Vilniaus miesto savivaldybės Socialinių paslaugų skyrių,
- arba kitas įstaigas, kurios padeda spręsti problemas.

V. Kada gali būti nutraukiamos apgyvendinimo paslaugos „Savuose namuose“?

31. Paslaugos gyventojui „Savuose namuose“ gali būti nutrauktos šiais atvejais:

- Jei gyventojas nebenori gyventi „Savuose namuose“ ir parašo prašymą.

- Jei gyventojui pasidaro per sunku gyventi „Savuose namuose“.

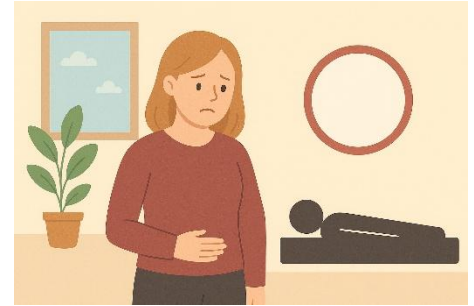
Tada socialinis darbuotojas pasiūlo kitus namus.

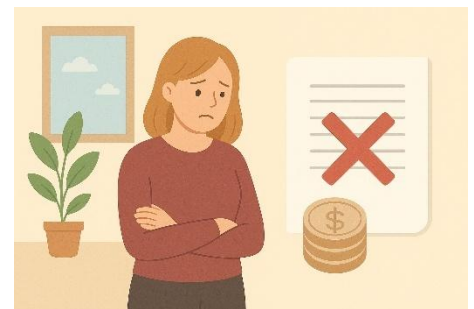
- Jei gyventojas nori apsigyventi „Savuose namuose“, jis turi pateikti informaciją apie save. Jei darbuotojai vėliau išsiaiškina, kad gyventojas pateikė neteisingą informaciją, gyventojui gali tekti išsikraustyti iš „Savų namų“.

- Apgyvendinimo paslaugos baigiasi tada, kai gyventojas miršta.

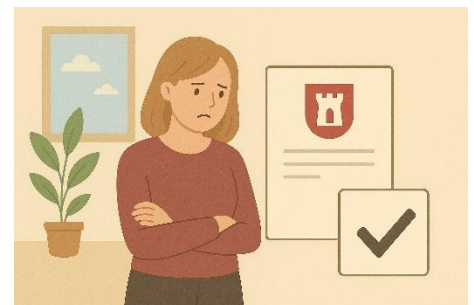
- Gyventojai turi mokėti už gyvenimą „Savuose namuose“.
Jei gyventojas tris mėnesius nemoka už gyvenimą „Savuose namuose“, gyventojui gali tekti išsikraustyti iš „Savų namų“.

- Jei gyventojas per metus pažeidžia taisykles tris kartus, gyventojui gali tekti išsikraustyti iš „Savų namų“.

32. Vilniaus miesto savivaldybė nusprendžia, ar gyventojui nutraukti apgyvendinimo paslaugas „Savuose namuose“.
Savivaldybė yra miesto valdžia.

33. Kartais gyventojas nenori išeiti iš „Savų namų“.

Tada nesutarimą reikia spręsti pagal Lietuvos įstatymus.

Lietuvos įstatymuose yra parašyta, ką daryti ir ko negalima daryti

Kas paruošė šį dokumentą?

Šį tekstą lengvai suprantama kalba paruošė BĮ Valakampių socialinių paslaugų namų padalinio Savarankiško gyvenimo namai „Savi namai“ socialinė darbuotoja:

- Viktorija Kuodienė.

Šį tekstą lengvai suprantama kalba išbandė:

- Savarankiško gyvenimo namų „Savi namai“ gyventojas.

Paveikslėlių šaltiniai:

- ©2025 [Viktorija Kuodienė], paveikslėliai sukurti naudojant dirbtinį intelektą (ChatGPT).

© Europos lengvai suprantamos kalbos simbolis. Daugiau informacijos rasite čia: <https://www.inclusion-europe.eu/easy-to-read/>

